

Den anden Del af Bevillingen, som anvendes til Præmiering af vel drevne Husmandsbrug, har ikke holdt sig saa konstant som den Del, der anvendes til Rejser. Den er undergaaet en Forandring, medens Husmandsorganisationerne har administreret den. Til at begynde med brugtes den udelukkende som Anerkendelse for veldrevne Husmandsbrug, men nu anvendes den allervæsentligste Del af Bevillingen som betingede Præmier. Organisationerne har tilstræbt ikke alene at yde Anerkendelse for vel drevne Husmandsbrug, men ogsaa at anvende Bevillingen til Fremme af en eller anden Forbedring af Driften paa disse Ejendomme for derved paa en Maade at slaa to Fluer med eet Smæk.

Vi havde tænkt os at anvende denne Bevilling paa en endnu bedre Maade, nemlig saaledes, at Organisationerne fik Ret til at anvende en Del deraf til Grundforbedringslaan til mindre Jordbrugere; i Stedet for en betinget Gave fik de et rentefrit Laan, som kunde tilbagebetales i Løbet af faa Aar. Beløbet — Laanesummen — kunde i saa Fald blive noget større, saa at vedkommende Besidder blev i Stand til at gennemføre en Grundforbedring, som havde virkelig Værdi for Ejendommen. Vi har indsendt Andragende herom til den tidligere Landbrugsminister, men faaet Afslag derpaa. Jeg henstiller til den højtærede Landbrugsminister at være forstaaende overfor Krav i saa Henseende.

Jeg vil bede ærede Medlemmer minde, at denne Bevilling virker blandt den Del af de danske Landbrugere, som hører til de økonomisk daarligst stillede. Den falder i et Befolkningslag, af hvilket mange ikke har kunnet faa den teoretiske Uddannelse som Landbrugere, som det har været muligt for de større Landbrugere at opnaa. Netop derfor har Virkningerne af disse smaa Jordbrugeres Rejser været saa iøjnefaldende. Ved Hjælp af denne Bevilling har de faaet en eller anden Opmuntring eller Hjælp i rette Øjeblik, som har kunnet bringe dem fremad. Det er Husmandsorganisationernes Hensigt fremdeles at administrere denne Bevilling saaledes, at den giver det største Udbytte og svarer bedst til sit Øjemed. Derfor har vi foreslaaet de af mig nævnte Ændringer.

Jeg vil endvidere henstille til den højtærede Landbrugsminister, at det Beløb, der anvendes til Administration af nævnte Bevilling, forøges i samme Forhold som Bevillingen selv. Vi faar 15,000

Kr. til Administrationsudgifter, og dette er smaat i Forhold til det Arbejde, det er at administrere den, naar Arbejdet skal gøres ordentligt. Jeg skal til Begrundelse heraf anføre enkelte Forhold vedrørende Administrationen for Sjællands Vedkommende — jeg har i en Række Aar haft den Ære at være Formand for det Udvalg, som har administreret Bevillingen her. Vi har i de sidste to Aar haft 15,000 Kr. at administrere. Deraf har vi anvendt 9,000 Kr. til Rejser og 6,000 Kr. til Præmier og Præmielaan for veldrevne Husmandsbrug. Vi har endelig haft 3,000 Kr. at administrere for, og for dette Beløb har vi skullet tilrettelægge Rejserne, betale Førererne og ordne alle Rejserne baade for Mænd og Kvinder, baade Flerdages- og Enkelt dagsrejser. Dernæst har vi haft 25 Bedømmelsesudvalg, som har foretaget Bedømmelser af de Husmandsbrug, som har ansøgt om at komme i Betragtning i Henhold til denne Bevilling. Sidste Aar indkom 646 kvalificerede Ansøgninger. Til Trods for, at Udvalget havde nedsat sine Dagpenge og Rejsegodtgørelser til det halve af det, der hjemles Ret til efter Ministeriets Skrivelse, til Trods for, at der har været udvist den største Økonomi, og til Trods for, at de, der har maattet foretage Rejser for at bedømme Husmandsbrug i en hel Folketingsvalgekreds, har befordret sig selv med Køretøj fra Sted til Sted en to—tre Dage, har de i Befordringsgodtgørelse, Portoudlæg, Averteringsudgifter kun faaet mellem 25 og 30 Kr. Enhver vil sikkert forstaa, at dette er for lidt for det Arbejde. Jeg vil derfor henstille til den højtærede Landbrugsminister, om det ikke var muligt, at den samlede Bevilling til Administrationsudgifter kunde forhøjes med 3,000 Kr., saa at den i alt Fald blev en Femtedel af det hele Beløb — 90,000 Kr. —, der skal administreres.

Jeg skal udtale min Glæde over, at flere Medlemmer har udtalt Ønsket om, at Antallet af mindre Hjem og smaa Jordbrugsbedrifter maa øges fra Aar til Aar, fordi det er den Form for dansk Landbrug, der giver det bedste Udbytte pr. Arealenhed. Jeg skal ikke ved denne Lejlighed komme ind paa en Omtale af Betingelserne for, at det kan ske. Jeg skal ikke omtale de store Principspørgsmaal, det store Jordspørgsmaal, som trænger stærkere og stærkere frem og fordrer sin Løsning — de senere Aars Lovgivning har bidraget til, at denne Løsning er blevet mere og mere nødvendig —, jeg antager, der bliver Lej-